

‘Soms denk ik: kijk mij nou!’

Door een val liep Irene Wing Easton onherstelbare hersenbeschadiging op. Toch werd ze moeder van vier kinderen.

rene (47): ‘Mijn kinderen komen ongetwijfeld dingen tekort, dat besef ik. Ik kan ze niet altijd toejuichen op het voetbalveld en soms valt er een verjaardag in duigen omdat ik te veel pijn heb en naar bed moet. Toch blijf ik positief. Ik hoop dat ik ze daarmee kan laten zien dat je met doorzettingsvermogen veel kunt bereiken.

Negentien was ik, toen ik ongelukkig ten val kwam. Ik was net begonnen aan de opleiding verpleegkunde en moest een vaccinatie hebben. De prik viel verkeerd; ik werd niet lekker en viel flauw. Maar in plaats van in elkaar te zakken, viel ik als een stijve paal recht achterover. Met mijn achterhoofd klapte ik tegen een granieten traprede en vervolgens op de vloer. In eerste instantie had ik niet door hoe ernstig het was. Ik had een gat in mijn hoofd en de huisarts zei dat ik een flinke hersenschudding had. Ik moest rust nemen en dan zou het vanzelf beter gaan.’

Kip zonder kop

‘Nadat ik een tijdje thuis had gezeten en daarna mijn opleiding weer wilde oppakken, merkte ik dat het niet zo lekker ging. Ik had constant pijn, vooral in mijn achterhoofd, in mijn aangezicht en aan mijn ogen. Een paar keer per maand kreeg ik last van erge pijnaanvallen. Dan lag ik dagenlang hondsberoerd in het donker in bed. De bril die ik via de oogarts kreeg, hielp niet. Ik kreeg problemen met mijn geheugen, kon me nergens op concentreren en vergat de simpelste opdrachten. Het wilde gewoon niet, in m’n hoofd. En áltijd maar die pijn. Op de afdeling waar ik stage liep, liep ik rond als een kip zonder kop - dat was niet meer verantwoord. Het betekende het einde van mijn opleiding. Verschrikkelijk vond ik dat.

Ondertussen bezocht ik artsen en neurologen. Iedereen zei: ‘Ach joh, het heeft tijd nodig.’ Sommige artsen lieten doorschemeren dat het wellicht tussen m’n oren zat. Ontzettend frustrerend, ik voelde dat er lichamelijk meer aan de hand was. Maar wat? Een paar jaar lang ben ik aan het vechten geweest. Tegen mezelf en de buitenwereld. Ik wilde mijn nieuwe situatie niet accepteren en knokte ervoor om weer de oude te worden, om mijn leven weer op te pakken.’

Ooglapje

‘Dat viel niet mee. Vriendinnen studeerden, gingen naar de disco, kregen vriendjes. En ik? Ik kon niet tegen flikkerende lichten en

drukte, dus bleef ik thuis. Ik vroeg me af of ik ooit een vriend zou krijgen. Intussen ontdekte de oogarts dat ik twee verlamde oogspieren had. Ik werd dertien keer aan mijn ogen geopereerd, maar alle operaties mislukten. Het resultaat was dat ik een ooglapje moest dragen. Het gaf mijn ogen rust, maar ik werd er wel onzeker door. Wie vond mij nou nog leuk? Ik begon aan allerlei opleidingen, maar moest ze net zo snel weer afbreken. De intense pijn bleef overheersen. Ik probeerde allerlei vormen van pijnbestrijding, van zelfhypnose tot acupunctuur. Soms probeerde ik de pijn te negeren. Dat werkte niet echt, het kostte alleen maar veel energie.

Na jaren worstelen dacht ik: Irene, dit gaat niet meer goed komen. Accepteer het en maak er het beste van. Iemand gaf me het advies om niet verbitterd te raken, omdat ik het mezelf en mijn omgeving daarmee alleen maar moeilijk zou maken. Dat was een

‘EERST, MAAR EENS ÉÉN KIND, ZEIDEN WE TEGEN ELKAAR, DAARNA ZIEN WE VERDER’

eyeopener voor me, een keerpunt. De knop ging om. Een paar jaar later kwam Hans in mijn leven. Het was een toevallige ontmoeting, hij reed langs toen ik in de tuin zat. Na vijf maanden woonden we samen. Hij vond me leuk, ook mét ooglapje. Over kinderen waren we het snel eens. We wilden allebei het liefst vier kinderen. Een groot gezin leek ons gezellig. We beseften dat het, met mijn pijnaanvallen, niet gemakkelijk zou zijn. Toch besloten we ervoor te gaan. Onze kindervens was groot en Hans wilde me van alle kanten helpen. Eerst maar eens één kind, zeiden we tegen elkaar, en dan zien we wel verder. Tegelijkertijd besloot ik niet meer aan mezelf te laten sleutelen. Geen operaties en behandelingen meer. Ze kostten me veel energie, zonder het gewenste resultaat. Het was zoals het was, en daar moest ik mee verder. Het gaf me de rust om me op het moederschap te richten.’ >

Praktische trucjes

'Ik raakte zwanger. De zwangerschap werd lichamelijk een heftige periode. Normaal gesproken slikte ik zware pijnstillers, een soort morfinepreparaten, maar de risico's voor de baby waren te groot. Ik was dan wel gewend aan die chronisch pijn, maar tijdens een aanval werd de pijn drie keer zo erg. Op z'n zachtst gezegd kwam het neer op negen maanden afzien en doorbikkelen. Toen Niek er eenmaal was, genoot ik enorm. Ik vond het heerlijk, een baby. Maar het was ook zwaar. Ik heb vaak heel hard op m'n tanden moeten bijten. Hans spaarde zijn vakantiedagen op om vrij te kunnen nemen als ik een aanval had, maar dat kon natuurlijk niet altijd. Op die dagen dook ik gelijk m'n bed in zodra Niek sliep. Naarmate hij ouder werd en minder sliep, was dat lastiger en

'VAN MIJN VADER LEERDE IK DAT JE ER HET BESTE VAN MOET MAKEN'

probeerde Hans meer thuis te zijn. Meestal ebde na twee dagen de pijn weer weg en dan redde ik me wel weer.

Ik leerde - heel praktisch - allerlei trucjes om het mezelf makkelijker te maken. Spullen als luiers en crème lagen altijd op dezelfde plaats, zodat ik m'n ogen niet extra hoefde te belasten met zoeken. Bij het boodschappen doen dacht ik ver vooruit, zodat er genoeg in de koelkast lag voor het geval ik weer een aanval zou krijgen. Voor Niek kocht ik potjes, dat scheelde extra koken. Inventief oplossingen bedenkend, vond ik een weg om met de pijn te *handelen*. Ik merkte dat ik daardoor meer grip kreeg op de situatie en erin groeide. Zo goed en kwaad als het ging, werkte het. Langzaam realiseerde ik me: goh, dit kán ik, voor een gezin zorgen. Moeder zijn was voor mij de manier om toch een 'gewoon' leven te hebben. Niet met een baan buitenshuis, maar als *home manager*, zoals ik het noemde. Een fijne gewaarwording, na mezelf jarenlang een kneus te hebben gevoeld.

Na Niek volgden Merel, Pim en ten slotte Winde. Sommige

mensen vroegen me: 'Waar begin je aan, met zoveel kinderen?' Ik dacht heel nuchter: ook voor anderen kan moeder zijn zwaar zijn, zeker als je een baan buitenshuis hebt. Natuurlijk, de kinderen kostten me energie, maar gaven me ook energie terug. Soms voelde ik me schuldig als ik ze weer eens voor de tv zette en zelf naar bed ging. Maar ze waren het gewend en hielden rekening met me. Dan zeiden ze: 'Het geeft niet mama, ga jij maar liggen, wij kijken wel tv.' Ze waren erg behulpzaam en dat maakte het voor mij prettiger. Ik zorgde altijd voor een voorraad nieuwe dvd's, zodat de kinderen in noodgevallen in ieder geval weer even zoet waren.'

Taboes

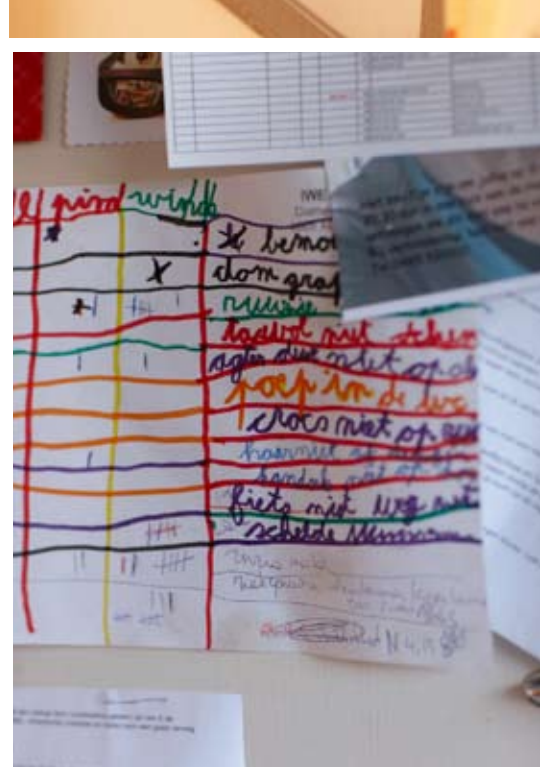
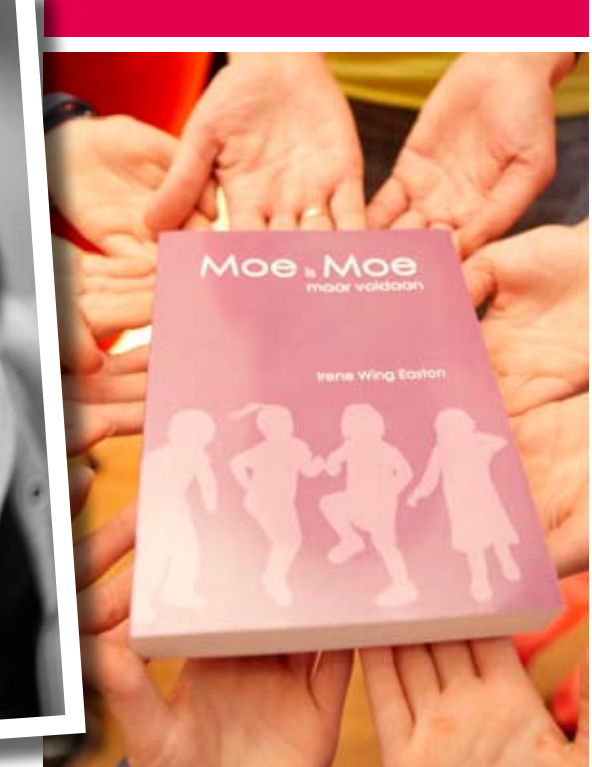
'Ook was ik makkelijk in het huishouden. Had ik mijn dag niet? Dan lag de was maar een dag langer in de mand. Dan aten we iets gemakkelijk: frietjes of iets uit de diepvries. Nou en? Ik probeerde voor alles een oplossing te bedenken. Fietsen kon ik bijvoorbeeld niet, omdat ik mijn evenwicht niet goed kan bewaren. Toch wilde ik zo min mogelijk afhankelijk zijn van anderen. Wat ik kan lopen, loop ik, was mijn credo. Dus kochten we een dubbele kinderwagen met een grote mand eronder waarin ik veel boodschappen kwijt kon. Zo liep ik overal naartoe. Ik kon het zelf doen en dat voelde goed. Onlangs kreeg ik via de gemeente een fiets op vier wielen en daarmee werd mijn wereld weer iets groter. Ik kan nu zelf naar de dokter, met mijn jongste achterop, en zelf alle boodschappen halen voor de hele week.

Hoewel ik veel voldoening haalde uit mijn gezin, bleef er onderhuids toch iets kriebelen. Ik verlangde ernaar om te leren en te werken. Toen de jongste naar school ging, vond ik dat de tijd rijp was. Ik besloot een boek te schrijven - maar dan in mijn eigen tempo, zonder druk en zonder deadlines. Al was het maar een uurtje per dag.

Het werd uiteindelijk een boek over het moederschap, maar juist niet over mijn ervaring als moeder met een beperking. Mijn uitgangspunt was dat er nog steeds taboes bestaan onder moeders. We durven bijvoorbeeld niet toe te geven dat het hebben van kinderen soms best zwaar is. En waarom hebben moeders de constante neiging om zich met andere moeders te vergelijken? En welke vooroordelen bestaan er nog tussen werkende en thuisblijvende moeders? >

Ineens realiseerde ik me: goh, dit kan ik, voor een gezin zorgen...'

'Juf Karla schréeuwde', vertelt Dochter, wanneer we tussen de middag aan de boterham zitten. Meteen is mijn aandacht gewekt. 'Echt waar, schréeuwde ze?' Dochter knikt al kauwend van ja. 'Net zo hard als mama?', vraag ik nieuwsgierig. 'Harder', zegt Dochter met volle mond. Meteen valt mijn mond open. Met moeite bedwing ik de neiging om: 'Meer, vertel méér,' te roepen. Terwijl ik niet al te gretig probeer te klinken zeg ik: 'Harder dan mamma, dat méén je niet, niemand kan harder schreeuwen dan mamma, toch?' (fragment uit: *Moe is moe – maar voldaan?*)

Go with the flow

'Ik putte uit mijn eigen ervaringen en uit die van de moeders met wie ik op het schoolplein praatte. Ik verwerkte ze in column-achtige verhalen over een moeder en haar kinderen. De teksten liet ik redigeren door een schrijfcoach en eind vorig jaar lag 'ie in de winkel: mijn verhalenbundel *Moe is Moe - maar voldaan*. Het moment dat ik het voor het eerst in handen had, was bijzonder en ontroerend. We vierden het met champagne, samen met de kinderen. De reacties op het boek waren hartverwarmend. Vrouwen, en zelfs mannen en grootouders herkenden zich in de verhalen. Dat ik moeder mocht en kon worden, vind ik geweldig. Winde, de jongste, is alweer zeven en Niek is inmiddels vijftien. Als we met z'n allen aan tafel zitten, denk ik: kijk ons nou eens hier zitten. Dan voel ik me rijk. Ik hoor regelmatig dat mensen me een doorzetter vinden, dat ik me ergens helemaal in kan vastbijten. Ik denk eerlijk gezegd dat dat wel klopt. Van mijn vader, mijn grote voorbeeld, leerde ik dat je er het beste van moet maken, ook als het moeizaam gaat.

Ooit had ik dromen: ik wilde een opleiding volgen, een paar jaar naar de tropen, journalist worden. Ik heb geleerd dat je sommige dingen niet kunt plannen. Meegaan met de flow is niet erg, er kunnen nog steeds goede dingen uit voortkomen. Pas een paar jaar terug kreeg ik van de neuroloog een definitieve diagnose: ik heb een onherstelbare hersenstambeschadiging. Ik heb me erbij neergelegd. Ik waardeer de momenten dat het goed met me gaat en dan geniet ik met volle teugen.' □

Wil je meer weten over Irene of haar boek *Moe is Moe - maar voldaan*? Kijk op www.wingeaston.nl.

